

УДК 378.03:687.01

ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВОЇ ДУМКИ ПРО МЕТОДИ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ

А. В. СЕМИКІНА

Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва

Розвиток ринкової економіки в Україні, рух у напрямі євроінтеграції несе не тільки позитивні можливості, а й нові виклики і загрози для швейної промисловості. Вдосконалення методів конструювання одягу залишається стратегічним завданням швейної промисловості України. В цьому контексті потребує поглибленого вивчення еволюція наукової думки про конструювання одягу.

Огляд наукових джерел засвідчує, що конструювання слугує найважливішою складовою частиною процесу проектування швейних виробів. Вона складається з двох послідовних етапів: творчого (створення ескізу), і технічного (розробка креслень і документації). Конструкція одягу – це комплекс, основними характеристиками якого є силует, крій, взаємне розташування деталей, їх конструктивна побудова, вид з'єднувальних швів і матеріалів. Будь-яку конструкцію можна побудувати різними методами, які поділяються на 2 класи за характером вихідної інформації.

Методи I-го класу, які засновані на використанні дискретних вимірів типових фігур, прибавок, даних про типове членування деталей і способу їх формоутворення. До методів I-го класу або наближених методів побудови відносяться муляжний та розрахунково-графічні способи конструювання. Методи II-го класу (інженерні) засновані на прямих вимірах оболонки і розгорнутої поверхні зразка – еталона одягу і є більш точними. До них відносяться методи триангуляції, січних площин, геодезичних ліній, допоміжних ліній розгортання, розгортки деталей одягу за зразками моделей та ін.

Процес побудови креслень розгортки деталей одягу методами I-го класу можна розділити на три етапи: побудова креслення основи конструкції, розробка базової конструкції та розробка модельних конструкцій. Вихідними даними для розрахунків служать розмірні ознаки типових фігур і величин конструктивних прибавок до них, які вибираються в залежності від силуету, покрою проєктованого виробу, виду використовуваного матеріалу.

Основною відмінністю методик конструювання є використання вихідних даних, що відрізняються за кількістю і способом визначення, а також послідовність побудови базової основи і наявність попереднього розрахунку.

Муляжний метод використовується, коли створення моделі і отримання розгортки її деталей відповідно до художніх задумів здійснюється шляхом макетування виробів на фігурі людини або на манекені.

Розрахунково-графічні методи мають багату та довгу історію виникнення та розвитку. У 1800 році лондонський закрійник Мішель розробив першу «сітку» для графічних побудов креслення конструкції одягу

– систему крою Дріттель. У 1840 М. Мюллер створив систему крою «Мюллер та син». Відмінною особливістю цієї методики є дзеркальне відображення місця розташування спинки і переду на кресленні. Для вимірювання фігури застосовували принцип сферичної тригонометрії, а побудову креслень розгорток виконували за допомогою дугових зарубок за трьома сторонами трикутників.

Розвиток масового виробництва одягу зажадав нових підходів до конструювання. Вимірювання конкретної фігури були замінені розрахунками на основі пропорційних залежностей від провідних розмірних ознак – обхвату грудей і зросту. Це призвело до появи і формування різновидів координатної системи: розрахунково-мірочної і пропорційно-розрахункової систем ЦНДШП, ЄМКО РЕВ, ЄМКО ЦДТШЛ, РДМ, тощо). В їх основу було покладено ідею про те, що фігури людей однакового розміру і зросту без суттєвої відмінності статури можна прийняти як умовно нормальні і в принципі вважати однаковими.

Пропорційно-розрахунковий метод мав багато різновидів і як би розвивав попередні системи крою. Удосконалення йшло в напрямку вивчення та врахування будови тіла людини, знаходження більш правильного членування деталей і вузлів виробу, введення нових додаткових проєкційних вимірювань.

Серед інженерних методів конструювання слід виділити метод триангуляції – загальним прийомом побудови наближеної технічної розгортки є принцип, що задану поверхню розбивають на окремі елементи і замінюють їх елементами умовно розгортаних поверхонь, які потім розгортають. Метод геодезичних ліній полягає в моделюванні на поверхні ряду геодезичних ліній із заданим кроком і послідовною побудовою розгорток виділених ділянок поверхні, обмежених геодезичними лініями, на площині. Метод розрахунку розгорток деталей одягу за зразками моделей полягає в тому, що на поверхні, що розгортатиметься, за прийнятими ортогональними геодезичними осями закріплюють дві взаємно перпендикулярні нитки основи і утка сітки-канви або іншого матеріалу.

Таким чином, наведені методики конструювання для проектування жіночої сукні відрізняються різноманіттям підходів, складністю виконання, етапами розрахунку та громіздкістю побудови.

Література

1. Куренова С. В. Конструирование одежды: учебное пособие для вузов / С. В. Куренова, Н. Ю. Савельева. Ростов-на-Дону: Феникс, 2003. 480 с.
2. Мышинская М.С. Творческое развитие личности студентов вуза на основе индивидуализации дизайн - образования: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Мышинская Марина Сергеевна/-М., 2010. - 232с.